

Metodika
psychologického vyšetření
k ověření osobnostních předpokladů pro výkon funkce soudce

(§ 17 a § 30 vyhlášky č. 516/2021 Sb.)

Tato metodika Justiční akademie upravuje postup při psychologickém vyšetření k ověření osobnostních předpokladů pro výkon funkce soudce. Zdravotní způsobilost uchazeče k výkonu funkce soudce musí být před psychologickým vyšetřením potvrzena praktickým lékařem.

1. Kvalifikace vyšetřujícího psychologa

Pro účely psychologického vyšetření k vyloučení kognitivních, osobnostních a motivačních charakteristik, které nejsou v souladu s požadavky na výkon funkce soudce, se stanovují dvě kvalifikační úrovně: „psycholog odborný garant“ a „psycholog asistent“. Psycholog ve funkci odborného garanta zodpovídá za náležité provedení psychologického vyšetření a jeho závěry. Psycholog asistent je oprávněn vyšetření vykonat, ovšem jeho závěry musí být potvrzeny psychologem v pozici odborného garanta.

Kvalifikační požadavky na psychologa v pozici „odborný garant“ se stanovují takto:

- ukončené vysokoškolské vzdělání – jednooborová psychologie
- atestace z klinické psychologie
- praxe v oblasti profesní diagnostiky zvláštních speciálních profesních činností (např. řidiči, policisté, žadatelé o zbrojní průkazy)
- praxe v oblasti aplikace psychologie do oblasti práva a soudnictví
- odborné znalosti v oblasti psychologie práce
- počítačová a informační gramotnost na pokročilé úrovni
- pokročilé znalosti psychodiagnostických metod doložitelné absolvováním odborných kurzů

Kvalifikační požadavky na psychologa v pozici „psycholog asistent“ se stanovují takto:

- ukončené vysokoškolské vzdělání – jednooborová psychologie (možnost výjimky stanovuje odborný garant v případě ukončení vysokoškolského studia psychologie v zahraničí)
- praxe v oboru psychologie dospělých osob minimálně 5 let
- praxe v oblasti profesní diagnostiky zvl. speciálních profesních činností (např. řidiči, policisté, žadatelé o zbrojní průkazy)
- odborné znalosti v oblasti aplikace psychologie do oblasti práva a soudnictví

- odborné znalosti v oblasti psychologie práce
- počítačová a informační gramotnost na pokročilé úrovni
- pokročilé znalosti psychodiagnostických metod doložitelné absolvováním odborných kurzů

Další požadavky pro obě pozice psychologů: koncepční myšlení a plánování, vstřícné jednání, samostatnost, spolehlivost, přesnost, časová flexibilita

2. Podmínky, cíl a průběh psychologického vyšetření

Součástí přihlášky k výběrovému řízení na pozici justičního kandidáta a na funkci soudce je lékařská zpráva o způsobilosti k výkonu funkce soudce ne starší než 3 měsíce (§ 13 odst. 5 písm. c) a § 26 odst. 5 písm. d) vyhlášky č. 516/2021 Sb.). Lékařskou zprávu nemusí uchazeč při provádění psychologického vyšetření již znovu předkládat.

Psycholog provádí vyšetření nestranně, objektivně a bez jakékoliv vazby na vyšetřovanou osobu. Pokud takovou vazbu zjistí, je povinen ji oznámit svému nadřízenému, který zvolí další postup. Cílem psychologického vyšetření je vyloučení kognitivních, osobnostních a motivačních charakteristik, které nejsou v souladu s požadavky na výkon funkce soudce.

Psychologické vyšetření má dvě části:

Písemná část je založená na psychologických testech, které splňují požadavky uvedené pod bodem 3. Tato část vyšetření se může realizovat skupinovou formou a probíhá na počítačích.

Osobnostní rozhovor s uchazečem, který vychází z výsledků písemných psychologických testů a je zaměřen zejména na:

- a. dosavadní osobní a akademickou kariéru,
- b. protektivní a rizikové faktory v jeho anamnéze,
- c. průběh dosavadního zaměstnání,
- d. postoje k oblasti soudnictví a společnosti,
- e. motivaci k výkonu funkce soudce

Psycholog podává zprávu z psychologického vyšetření v aktuální situaci uchazeče a zadavatel tohoto vyšetření si je vědom predikčních limitů tohoto vyšetření.

K řádné realizaci vyšetření je nutná aktivní a ochotná spolupráce uchazeče. Nebude-li taková spolupráce poskytnuta, bude vyšetření uzavřeno výsledkem „nedoporučuje se“. Stejný postup bude následovat, zjistí-li psycholog, že údaje uváděné žadatelem jsou v rozporu s objektivně dostupnými informacemi.

3. Obecné požadavky na psychologické vyšetření uchazečů o funkci soudce

Psychologické vyšetření může proběhnout pouze za předpokladu použití metod, které splňují mezinárodně akceptované požadavky na psychologické testování. Jedná se zvláště o tyto požadavky:

- použité testy vycházejí pouze ze známých a obecně přijímaných konstruktů a teorií dostupných v odborné literatuře
- empirické testování: teorie nebo metody musí být falzifikovatelné, vyvratitelné a retestovatelné
- závěry se musí bez výhrady opírat o odbornou literaturu, nikoliv o dojem posuzujícího psychologa
- metody musí mít aktuální nebo odbornou veřejností akceptovatelné normy a mechanismy jejich kontrol
- veškeré použité testy musí být publikovány komerčně nebo v odborných časopisech registrovaných ve vědecky akceptovaných databázích
- k metodám je k dispozici testový manuál/publikace
- test je použitelný pro účely, pro které se bude používat, jestliže lze jeho zařazení odborně odůvodnit na základě výše uvedených požadavků
- v případě všech psychologických testů je psycholog oprávněn administrovat a vyhodnocovat je pouze v případě, že k nim má specializovanou odbornou způsobilost, případně je vyhodnocuje pod dohledem psychologa – odborného garanta

4. Výsledek psychologického vyšetření, jeho platnost a možnost jeho opakování

Výsledky psychologického vyšetření musí vždy garantovat psycholog ve funkci odborného garanta. Bez jeho vyjádření není vyšetření platné. Výsledek psychologického vyšetření uchazeče se hodnotí stupni:

- doporučuje se
- nedoporučuje se

Vzor psychologického posudku uchazeče o výkon funkce soudce je uveden v příloze této metodiky (viz Příloha č. 1).

Výsledky psychologického vyšetření jsou vždy kombinací výsledků testových metod a rozhovoru psychologa s uchazečem. Závěry musí být výsledkem komplexního zvážení.

Výsledky psychologického vyšetření jsou platné po dobu 5 let od data provedení psychologického vyšetření.

Opakování psychologického vyšetření je možné nejdříve po 1 roce od data provedení posledního psychologického vyšetření, a to pro účely dalšího výběrového řízení. V případě opakování psychologického vyšetření jsou u ústního pohovoru přítomni minimálně dva vyšetřující psychologové, z nichž jedním je vždy psycholog – odborný garant.

5. Uznatelnost závěrů psychologického vyšetření

Výsledky psychologického vyšetření realizovaného od 1. 1. 2022 psychologickým centrem Justiční akademie v rámci výběrových řízení na pozici justičního kandidáta, funkci soudce, pozici právního čekatele a funkci státního zástupce jsou vzájemně uznatelné.

Vykonává-li uchazeč v rámci probíhajícího výběrového řízení na pozici justičního kandidáta/funkci soudce, do něhož je přihlášen, aktuálně funkci státního zástupce, nemusí psychologické vyšetření podstupovat.

Uchazeč nemusí podstoupit psychologické vyšetření v případě, že takové vyšetření realizované pracovištěm, které vybralo ministerstvo k provádění psychodiagnostických vyšetření v rámci výběru uchazečů o funkci soudce, absolvoval s výsledkem „doporučuje se“ nebo „doporučuje se s výhradou“ v předchozích 5 letech před podáním přihlášky do výběrového řízení na pozici justičního kandidáta nebo na funkci soudce; to neplatí, pokud uchazeč trvá na podstoupení nového vyšetření (§ 47 odst. 4 vyhlášky č. 516/2021 Sb.).

6. Přezkum výsledku psychologického vyšetření

Každý účastník může do 10 dnů od doručení výsledku psychologického vyšetření podat návrh na jeho přezkoumání. Za tímto účelem Justiční akademie zřizuje kolegium tří nezávislých psychologů a psychiatrů. Kolegium případ prostuduje na základě výsledků písemné části psychologického vyšetření a podkladů od psychologa provádějícího osobnostní rozhovor s účastníkem, a vydá konečné stanovisko. Konečné stanovisko již nelze přezkoumat.

7. Ukládání výsledků psychologických testů

Výsledky psychologických testů jsou po vypršení lhůty 10 dnů pro podání návrhu na přezkum z testovacího systému vymazány. Byl-li podán návrh na přezkum výsledku psychologického vyšetření, není výsledek tohoto uchazeče vymazán před rozhodnutím kolegia o tomto návrhu.

Psychologické posudky uchazečů s uvedením doporučujícího/nedoporučujícího výsledku ukládá Justiční akademie (Spisový řád S-06/2016-JA).

Příloha č. 1: Vzor psychologického posudku uchazeče o výkon funkce soudce

PSYCHOLOGICKÝ POSUDEK UCHAZEČE NA FUNKCI SOUDCE

Evidenční číslo výsledku psychologického vyšetření:

Jméno a příjmení uchazeče:

Unikátní číselný kód uchazeče z písemné části výběrového řízení:

Datum narození:

Trvalé bydliště:

ÚČEL PSYCHOLOGICKÉHO VYŠETŘENÍ:

OVĚŘENÍ PSYCHOLOGICKÝCH PŘEDPOKLADŮ PRO VÝKON FUNKCE SOUDCE

Metodologie:

Výsledek vyšetření a odůvodnění:

Závěr:

- a) doporučuje se
- b) nedoporučuje se

.....
Datum vydání

.....
vyšetřující psycholog / odborný garant